

Sygn. akt I PK 102/19

POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa M. K. P.
przeciwko Narodowemu Funduszowi Zdrowia – (...) Oddziałowi Wojewódzkiemu w
[...]
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 24 września 2019 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 27 lutego 2018 r., sygn. akt IX Pa (...),

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**II. zasądza od powódki na rzecz pozwanego 1440 zł (jeden
tysiąc czterysta czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 lutego 2018 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację powódki M. K. P. od wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 13 września 2017 r. w sprawie przeciwko Narodowemu Funduszowi Zdrowia – (...) Oddziałowi Wojewódzkiemu w [...] o odszkodowanie.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że roszczenie powódki o zasądzenie odszkodowania z tytułu wypowiedzenia zmieniającego było niezasadne. Za niezasadne uznał również roszczenie o zapłatę odszkodowania z tytułu działań

odwetowych pracodawcy. Sąd Rejonowy podkreślił, że nie podlega kontroli Sądu zasadność przeprowadzanej przez pracodawcę reorganizacji. Ponadto Sąd Rejonowy zauważył, że pracodawca jest uprawniony do oceny tego, którzy pracownicy, biorąc pod uwagę ocenę ich dotychczasowej pracy, gwarantują najlepsze i najsprawniejsze wykonywanie dotychczasowych i nowych obowiązków. W ocenie Sądu Rejonowego wręczenie pracownikowi wypowiedzenia zmieniającego, czy zmiana zakresu czynności na mocy porozumienia stron, czy polecenie stawienia się w gabinecie przełożonego lub brak propozycji awansu i podwyżki leżą w zakresie uprawnień pracodawcy. Wskazał, że trudna sytuacja zdrowotna i rodzinna powódki, powinna być w miarę możliwości uwzględniana przez pracodawcę, ale trzeba pamiętać, że pracodawca zatrudnia pracowników po to, aby, jak w przypadku pozwanego, móc zrealizować zadania nałożone na niego przez przepisy. Zmiana zakresu czynności, jeśli ma służyć realizacji powyższych zadań, sama w sobie nie jest działaniem sprzecznym z prawem. Zdaniem Sądu Rejonowego nawet w przypadku, gdyby Sąd ustalił, że do wypowiedzenia zmieniającego doszło z powodu skorzystania przez pracownika z uprawnień przysługujących z tytułu naruszania zasady równego traktowania, to i tak pracownik nie może się z tego tytułu domagać odszkodowania na mocy art. 18^{3d} k.p., gdyż brak w art. 18^{3e} k.p. odesłania do stosowania art. 18^{3d} k.p.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy ustalił, że wypowiedzenie zmieniające warunki pracy powódki nie naruszało przepisów o wypowiedzaniu umów o pracę i nie było nieuzasadnione. Wbrew twierdzeniom skarżącej, wypowiedzenie jej warunków umowy o pracę było uzasadnione, zgodne z prawem, aktualne oraz związane z powódką. Przyczyna wypowiedzenia była zasadna i rzeczywista, a powierzony powódce nowy zakres obowiązków był dostosowany do kwalifikacji powódki. Powierzenie powódce innego zakresu obowiązków nie miało charakteru działań odwetowych w rozumieniu art. 18^{3e} § 1 k.p. oraz nie naruszało art. 8 k.p., lecz spowodowane było reorganizacją zakładu pracy. Sąd Okręgowy podkreślił, że w rozpoznawanej sprawie pracownik powinien wskazać fakty uprawdopodobniające zarzut nierównego traktowania w zatrudnieniu, a wówczas na pracodawcę przechodzi ciężar dowodu, że kierował się obiektywnymi powodami. Zdaniem Sądu Okręgowego pozwany udowodnił, że

wypowiedzenie powódce warunków pracy i płacy było uzasadnione oraz że nie dopuścił się względem powódki działań odwetowych w rozumieniu art. 18^{3e} k.p.

Skargę kasacyjną oparto na licznych naruszeniach przepisów postępowania, w tym między innymi: art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 210 § 1 k.p.c., art. 224 § 1 k.p.c., art. 316 § 1 k.p.c. stosowanych poprzez przepis art. 391 § 1 k.p.c. i w związku z art. 378 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c.; art. 382 k.p.c. w związku z art. 217 § 1 k.p.c., art. 227 k.p.c., art. 316 § 1 k.p.c.; art. 328 § 2 k.p.c., stosowanymi poprzez art. 391 § 1 k.p.c.; art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i w związku z art. 382 k.p.c. i art. 378 § 1 k.p.c. a nadto w związku z art. 227 k.p.c., art. 217 § 1 k.p.c., art. 217 § 3 k.p.c. i art. 316 § 1 k.p.c. stosowanym poprzez art. 391 § 1 k.p.c., jak również w związku z art. 232 zdanie pierwsze k.p.c. w związku z art. 6 k.c., stosowanym poprzez art. 300 k.p., a także w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP i art. 6 ust. 1 zdanie pierwsze Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r.; art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c.; art. 378 1 k.p.c. w związku z art. 328 § 2 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c., art. 378 § 1 k.p.c. i art. 380 k.p.c., obydwa w związku z art. 328 § 2 k.p.c., stosowanym z mocy art. 391 § 1 k.p.c.; art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 316 § 1 k.p.c., obydwa przepisy w związku z art. 391 § 1 k.p.c.; art. 326 § 3 k.p.c. w związku z art. 326 § 1 i 2 k.p.c., art. 316 § 1 k.p.c., art. 324 § 1, 2 i 3 k.p.c., art. 325 k.p.c. i art. 328 § 2 k.p.c., stosowanych poprzez art. 391 § 1 k.p.c. i w związku z art. 108 § 1 k.p.c., jak też w związku z art. 10 ust. 1 Konstytucji RP, art. 173 Konstytucji RP, art. 174 Konstytucji RP i art. 175 Konstytucji RP oraz na naruszeniu prawa materialnego: art. 30 § 4 k.p. w związku z art. 42 § 1 k.p. i w związku z art. 45 § 1 k.p.; art. 45 § 1 k.p. w związku z art. 42 § 1 k.p.; art. 18^{3e} § 1 k.p. w związku z art. 18^{3d} k.p. i w związku z art. 45 § 1 k.p. stosowanym poprzez art. 42 § 1 k.p. do wypowiedzenia zmieniającego, a nadto w związku z przepisem art. 2 Konstytucji RP, art. 8 ust. 2 Konstytucji RP, art. 9 Konstytucji, art. 18 Konstytucji RP, przepisu art. 24 Konstytucji RP, art. 30 Konstytucji RP, art. 32 ust. 1 Konstytucji RP, art. 68 ust. 1 Konstytucji RP, art. 71 ust. 1 Konstytucji RP, art. 91 ust. 1 Konstytucji RP, art. 178 ust. 1 Konstytucji RP i w związku z brzmieniem (treścią) i celami antydyskryminacyjnych dyrektyw unijnych; art. 18^{3a} § 1-3, § 5 pkt 2 k.p., art. 18^{3b} § 1 pkt 2 i 3 k.p., art. 18^{3c} § 1 k.p. w związku

z art. 11² k.p., art. 11³ k.p. i art. 94 pkt 2b k.p., a także w związku z art. 2 Konstytucji RP, art. 8 ust. 2 Konstytucji RP, art. 24 Konstytucji RP, art. 30 Konstytucji RP, art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji RP, art. 68 ust. 1 Konstytucji RP i art. 71 ust. 1 Konstytucji RP, art. 7 Konstytucji RP w związku z art. 8 ust. 1 Konstytucji RP, art. 9 Konstytucji RP, art. 10 ust. 1 i 2 Konstytucji RP, art. 91 ust. 1-3 Konstytucji RP, art. 173 Konstytucji RP, art. 174 Konstytucji RP, art. 175 ust. 1 Konstytucji RP, art. 178 ust. 1 Konstytucji RP, jak i też przepisem art. 45 ust. 1 Konstytucji RP w związku z art. 6 ust. 1 zdanie pierwsze Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz.U. z 1993 r., Nr 61, poz. 284 ze zm., dalej: EKPC) w związku z art. 91 ust. 1 Konstytucji RP; art. 8 k.p. w związku z art. 42 § 1 i 2 k.p. w zw. z art. 45 § 1 k.p., a także w związku z art. 2 Konstytucji RP, art. 8 ust. 2 Konstytucji RP, art. 24 Konstytucji RP, art. 30 Konstytucji RP, art. 32 ust. 1 Konstytucji RP, art. 38 Konstytucji RP w związku z art. 68 ust. 1 Konstytucji RP i art. 71 ust. 1 Konstytucji RP, art. 7 Konstytucji RP w związku z art. 8 ust. 1 Konstytucji RP, art. 9 Konstytucji RP, art. 10 ust. 1 i 2 Konstytucji RP, art. 91 ust. 1-3 Konstytucji RP, art. 173 Konstytucji RP, art. 174 Konstytucji RP, art. 175 ust. 1 Konstytucji RP, art. 178 ust. 1 Konstytucji RP, jak i też przepisem jak i też w związku z przepisem art. 45 ust. 1 Konstytucji RP i art. 6 ust. 1 zdanie pierwsze Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm., dalej: EKPC) w związku z przepisem art. 91 ust. 1 Konstytucji RP.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na to, że:

1) w sprawie występują istotne zagadnienia prawne, a mianowicie:

a) czy zamieszczony w art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. wymóg ustawowy, aby uzasadnienie wyroku zawierało ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione i dowodów, na których się oparł, oznacza, że organ (sąd) wydający wyrok, ustalając stan faktyczny sprawy, powinien każdorazowo pod każdym jednostkowym ustaleniem faktycznym lub powiązaną treściowo grupą takich ustaleń, powoływać się na konkretne dowody wraz z przytoczeniem karty akt sprawy lub numeru strony, względnie karty danego dokumentu (np. karta lub

stronica akt osobowych pracownika), ewentualnie wszystkie takie konkretnie oznaczone dowody przywoływać w końcowych partiach dokonanych przez organ (sąd) ustaleń faktycznych, czy też dla spełnienia ustawowego wymogu z art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. wystarczające jest po pierwsze to, że organ (sąd), dokonując w uzasadnieniu wyroku ustaleń faktycznych, powołuje się dopiero na samym ich końcu i bez osobnego przyporządkowywania dowodów do konkretnych ustaleń faktycznych bądź, po drugie, przywołuje dane dowody bezpośrednio pod każdym z takich ustaleń faktycznych lub powiązaną treściowo grupą takich ustaleń, czyniąc to jednak, w jednym i drugim przypadku, w sposób zbiorczy i ogólny (np. pisząc: „akta osobowe powódki”), tj. bez odnoszenia się do konkretnych kart sprawy lub stronic dokumentu, czy też fakt zbiorczego (sumarycznego) i ogólnego powoływania się w osobnej części uzasadnienia wyroku na dowody, przytaczane na poparcie wszystkich dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych, a zatem skoncentrowanie tych dowodów w jednym fragmencie uzasadnienia nie zawsze pozostaje pod względem procesowym wadliwy, tj. tylko wtedy nie odpowiada wymaganiom art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., gdy organ (sąd) nie dokonuje szczegółowej oceny dowodów w ramach art. 233 § 1 k.p.c. i gdy takie zbiorcze powoływanie się na listę dowodów czyni niejasnym wyrażone w uzasadnieniu wyroku stanowisko organu (sądu) w zakresie ustalonych okoliczności stanu faktycznego, jak i środków dowodowych wykorzystanych celem poczynienia tych ustaleń, uniemożliwiając kontrolę podstaw wydanego orzeczenia ?

b) czy w przypadku dokonania przez pracodawcę wypowiedzenia zmieniającego (art. 42 § 1 i 2 k.p.) z naruszeniem art. 18^{3e} § 1 k.p. pracownikowi przysługuje wyłącznie roszczenie określone w Dziale Drugim Kodeksu Pracy, to jest roszczenie odszkodowawcze z tytułu nieuzasadnionego lub niezgodnego z prawem wypowiedzenia warunków pracy i płacy (art. 45 § 1 k.p. w związku z art. 42 § 1 i 2 k.p., art. 47 k.p. i art. 18^{3e} § 1 k.p.), czy też w takim wypadku pracownikowi przysługuje prawo do ubiegania się o odszkodowanie tylko na podstawie art. 18^{3d} k.p. w związku z art. 18^{3e} § 1 k.p., czy też w tego typu sytuacji roszczenie o odszkodowanie przysługuje pracownikowi w oparciu zarówno o przepis art. 18^{3d} k.p.

w związku z art. 18^{3e} § 1 k.p., jak i też dodatkowo na podstawie art. 45 § 1 k.p. w związku z art. 42 § 1 i 2 k.p., art. 47¹ k.p. i art. 18^{3e} § 1 k.p.?

c) czy wypowiedzenie warunków pracy i płacy pracownikowi (art. 42 § 1 i 2 k.p. w związku z art. 45 § 1 k.p., art. 30 § 4 k.p. w zw. z art. 42 § 1 i 2 k.p.) spowodowane ujawnioną (art. 30 § 4 k.p. w zw. z art. 42 § 1 i 2 k.p.) albo nieuwidocznioną w dokumencie wypowiedzenia, zakazaną prawem przyczyną w postaci skorzystania przez tegoż pracownika z uprawnień przysługujących z tytułu naruszenia zasady równego traktowania w zatrudnieniu (art. 18^{3e} § 1 k.p.) w przypadku, gdy pracodawca wskazał w tymże wypowiedzeniu także inną albo inne przyczyny wypowiedzenia, która/e następnie okazała/y się uzasadniona/e, czyni to wypowiedzenie - z uwagi na szczególną rangę przyczyny odwetowej (art. 18^{3e} § 1 k.p.) - wadliwym prawnie, tj. nieuzasadnionym (art. 45 § 1 k.p. w zw. z art. 42 § 1 k.p.) lub naruszającym przepisy o wypowiedzaniu umów o pracę (art. 45 § 1 k.p. w związku z art. 42 § 1 k.p. i w zw. z art. 18^{3e} § 1 k.p.), czy też dokonanie takiego wypowiedzenia zmieniającego - w sytuacji, gdy skorzystanie z uprawnień równościowych przez pracownika (art. 18^{3e} § 1 k.p.) stanowiło niejedyny (jawny albo ukryty) powód wypowiedzenia, ale obok niego współwystępowały inne, uwidocznione w dokumencie wypowiedzenia przyczyny, ze względu na które organ (sąd pracy) ocenił to wypowiedzenie jako uzasadnione - pozostaje pod względem prawnym czynnością prawną niewadliwą, tj. uzasadnioną (art. 45 § 1 k.p. w związku z art. 42 § 1 k.p.) i nienaruszającą przepisów o wypowiedzaniu umów o pracę (art. 45 § 1 k.p. w związku z art. 42 § 1 k.p. i w zw. z art. 18^{3e} § 1 k.p.)?

d) czy powierzenie pracownikowi, w przypadkach uzasadnionych potrzebami pracodawcy, na podstawie art. 42 § 4 k.p., innej pracy niż określona w umowie o pracę na okres nieprzekraczający 3 miesięcy w roku kalendarzowym, jeżeli nie powoduje to obniżenia wynagrodzenia i odpowiada kwalifikacjom pracownika, odnosi się wyłącznie do powierzenia temuż pracownikowi pracy innego rodzaju niż określona w dotychczasowej umowie o pracę, a tym samym na mocy tego przepisu pracodawca nie może powierzyć pracownikowi pracy w innym miejscu [też: w innej miejscowości] aniżeli to, w którym pracownik ten pracę dotąd wykonywał, czy też użyte w art. 42 § 4 k.p. pojęcie „inna praca” odnosi się nie tylko do pracy innego rodzaju, lecz również do powierzenia powyższemu pracownikowi wykonywania

pracy w innym miejscu [też: w innej miejscowości] aniżeli określone w umowie o pracę na okres nieprzekraczający 3 miesięcy w roku kalendarzowym, jeżeli nie powoduje to obniżenia wynagrodzenia i odpowiada kwalifikacjom pracownika?

2) w sprawie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, tj.: istnieje potrzeba wykładni art. 18^{3e} § 1 k.p. w związku z art. 18^{3d} k.p., budzącego poważne wątpliwości interpretacyjne w doktrynie prawa, tj. istotne rozbieżności i niejednolitość poglądów przedstawicieli nauki prawa - które to poważne rozbieżności zostaną przedstawione wraz z przytoczeniem odpowiedniego piśmiennictwa prawniczego w dalszej części w uzasadnieniu skargi kasacyjnej — co do tego, czy pracownik, który skorzystał z uprawnień przysługujących z tytułu naruszenia zasady równego traktowania w zatrudnieniu, a następnie z tego powodu został przez pracodawcę niekorzystnie potraktowany lub z tej przyczyny wyciągnięto wobec niego jakiekolwiek negatywne konsekwencje, a zwłaszcza skorzystanie z tych uprawnień stało się dla niego przyczyną uzasadniającą definitywne, bądź zmieniające wypowiedzenie przez pracodawcę stosunku pracy lub jego rozwiązanie bez wypowiedzenia (art. 18^{3e} § 1 k.p.) jest osobą, wobec której pracodawca naruszył zasadę równego traktowania w zatrudnieniu (art. 18^{3d} k.p.) i czy w związku z tym temu odwetowo (represyjnie, retorsyjnie) traktowanemu pracownikowi przysługuje w oparciu o przepis art. 18^{3d} k.p. w zw. z art. 18^{3e} § 1 k.p. prawo do odszkodowania w wysokości nie niższej niż minimalne wynagrodzenie za pracę, ustalane na podstawie odrębnych przepisów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi na przykład art. 390 § 1 k.p.c. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie - wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Sformułowane zagadnienie winno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2015 r., I PK 19/15, LEX nr 2021941). Istotne zagadnienie prawne może odnosić się zarówno do prawa procesowego, jak i materialnego.

Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2018 r., I CSK 33/18, LEX nr 2508114; z dnia 16 maja 2018 r., II CSK 15/18, LEX nr 2499790). Chodzi o problem prawny, który nie został do tej pory bezpośrednio rozwiązany w orzecznictwie Sądu Najwyższego i dla rozwikłania którego dotychczasowe orzecznictwo jest niewystarczające (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2018 r., I UK 268/17, LEX nr 2508639). Pierwsze z przedstawionych zagadnień nie ma takiego charakteru, bowiem Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie wielokrotnie odnosił się do zasygnalizowanego przez skarżącą zagadnienia.

Z punktu widzenia art. 328 § 2 i 391 § 1 k.p.c. uzasadnienie ma zawierać (i w sprawie zawiera) określone elementy konstrukcyjne, które umożliwiają kontrolę kasacyjną. Natomiast potencjalne uchybienie zachodzi wówczas, gdy treść uzasadnienia uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania wyroku (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 16 marca 2011 r., I UK 331/10, LEX nr 811826; z dnia 15 lipca 2011 r., I UK 325/10, LEX nr

949020). W sytuacji, gdy sąd drugiej instancji nie uzupełnia postępowania dowodowego, ani po rozważeniu zarzutów apelacyjnych nie znajduje podstaw do zakwestionowania oceny dowodów i ustaleń stanu faktycznego sądu pierwszej instancji, może te ustalenia przyjąć za podstawę faktyczną swojego rozstrzygnięcia. Wystarczające jest wówczas, aby stanowisko to znalazło odzwierciedlenie w uzasadnieniu sądu drugiej instancji (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2000 r., I CKN 359/98, LEX nr 50863). Nie stanowi naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. sporządzenie uzasadnienia przez sąd drugiej instancji w sposób nieprzekonywujący dla strony. W judykaturze dominuje utrwalone stanowisko, że zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. nie może stanowić płaszczyzny do krytyki trafności przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku ustaleń faktycznych, ani ich oceny prawnej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2014 r., I PK 295/13, LEX nr 1483572).

Zauważyć należy, że problem prawny przedstawiany w ramach wątpliwości interpretacyjnych wynikających z rozbieżnego orzecznictwa sądów bądź ujęty jako istotne zagadnienie prawne występuje w sprawie tylko wtedy ma znaczenie, gdy ocena prawna Sądu Najwyższego będzie miała wpływ na rozstrzygnięcie skargi kasacyjnej (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 października 2015 r., I PK 23/15, LEX nr 2021942; z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 592/14, LEX nr 1678067). W rozpoznawanej sprawie sądy *meriti* uznały, iż z materiału dowodowego wynika, że wypowiedzenie powódce warunków pracy i płacy było uzasadnione oraz że pozwany nie dopuścił się względem powódki działań odwetowych w rozumieniu art. 18^{3e} k.p. W tym stanie rzeczy problem prawny poddany pod ocenę Sądu Najwyższego w ramach kolejnych dwóch zagadnień prawnych nie miałby wpływu na rozstrzygnięcie skargi kasacyjnej. Skarżąca wskazała bowiem na „dokonanie przez pracodawcę wypowiedzenia zmieniającego (art. 42 § 1 i 2 k.p.) z naruszeniem art. 18^{3e} § 1 k.p.” oraz na „wypowiedzenie warunków pracy i płacy spowodowane (...) zakazaną prawem przyczyną w postaci skorzystania przez tegoż pracownika z uprawnień przysługujących z tytułu naruszenia zasady równego traktowania w zatrudnieniu (art. 18^{3e} § 1 k.p.)”. Tymczasem zauważyć należy, że spór o ocenę poszczególnych dowodów i ustalenie stanu faktycznego nie może być przenoszony do postępowania przed Sądem Najwyższym, który jest związany -

zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c. - ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2017 r., I PK 85/16, LEX nr 2297412). Znaczenia dla rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej nie ma również ostatnie ze wskazanych przez skarżącą zagadnień prawnych. Dotyczy ono bowiem interpretacji art. 42 § 4 k.p., a w rozpoznawanej sprawie problem prawny dotyczył wypowiedzenia warunków pracy i płacy, czyli zastosowania art. 42 § 1-3 k.p. Nadto należy zauważyć, że przepis art. 42 § 4 k.p. nie został wskazany w podstawach skargi kasacyjnej.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, LEX nr 2054493). Konieczne jest wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej. Ponadto, ze względu na publicznoprawne funkcje skargi kasacyjnej, skarżący powinien wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2015 r., III CSK 269/15, LEX nr 1982406). Skarżący ma obowiązek nie tylko określić przepisy wymagające wykładni, ale także wskazać poważne wątpliwości interpretacyjne związane z ich stosowaniem wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2014 r., III SK 63/13, LEX nr 1455742). Ponadto, zgodnie z treścią w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. określona w nim przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zachodzi wówczas, gdy potrzeba wykładni przepisów prawa powstaje w poddanej pod osąd Sądu Najwyższego sprawie, a więc w związku z jej stanem faktycznym i prawnym, a dokonanie wykładni ma służyć rozstrzygnięciu sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 592/14, LEX nr 1678067).

Zauważyć należy, że sądy *meriti* przyjęły na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału procesowego, o czym była już mowa, iż pozwany nie dopuścił się względem powódki działań odwetowych w rozumieniu art. 18^{3e} k.p. W tym stanie rzeczy problem prawny poddany pod ocenę Sądu Najwyższego nie miałby wpływu na rozstrzygnięcie skargi kasacyjnej. Skarżąca odniosła się bowiem w tej podstawie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania do „pracownika, który skorzystał z uprawnień przysługujących z tytułu naruszenia zasady równego traktowania w zatrudnieniu, a następnie z tego powodu został przez pracodawcę niekorzystnie potraktowany lub z tej przyczyny wyciągnięto wobec niego jakiegokolwiek negatywne konsekwencje (art. 18^{3e} § 1 k.p.)”.

Ponadto przez rozbieżności w orzecznictwie sądów, uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, należy rozumieć istnienie zróżnicowanych albo sprzecznych rozstrzygnięć w sprawach o takich samych lub bardzo podobnych stanach faktycznych, w których mają zastosowanie te same przepisy prawne, wyłożone lub zastosowane w sposób prowadzący do wydania odmiennych orzeczeń albo innych decyzji procesowych (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2015 r., III CSK 59/15, OSNC 2016 nr 2, poz. 29). Powołanie się na rozbieżności w orzecznictwie wymaga przytoczenia i poddania analizie rozbieżnych orzeczeń sądów w celu wykazania, że rozbieżności te mają swoje źródło w różnej wykładni przepisu, bądź też przedstawienia argumentów wskazujących, że wykładnia przeprowadzona przez sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2018 r., III UK 123/17, LEX nr 2496319). W ocenie Sądu Najwyższego skarżąca nie zdołała wykazać występowania tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Nie wskazała bowiem pozostałych ze sobą w sprzeczności rozstrzygnięć Sądu Najwyższego, odnosząc „poważne rozbieżności” jedynie do poglądów przedstawicieli doktryny.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie reguły z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.

l.n